

F18-A8195

KVINDELIGT MARINEKORPS

FORENINGEN KVINDELIGE MARINERE

1946 - 22/6 - 1986

F18-A8195

Billedredaktion: Premierløjtnant Jutta Sabinsky

Lay-out: Premierløjtnant Jutta Sabinsky
Assistent Kurt Jensen

Redaktionen sluttet 2. april 1986.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130001136292

KORPSEMBLEMET

Navnet "KVINDelige MARINERE" indgår i korpsets emblem, som er opdelt i fire dele:

- * Et brudstykke af et tandhjul, der symboliserer ENERGI og virksomhed.
- * Bogstaverne KM, som står for KVINDelige MARINERE.
- * En cirkel med et kors under, hvilket er det astronomiske tegn for planeten Venus og symboliserer det KVINDelige princip.
- * Et anker, der symboliserer SØVÆRNET.

Kort sagt: ENERGISKE KVINDelige MARINERE.

UNIVERSITETSBIBLIOTEKET
FIOLSTRÆDE
KØBENHAVN

X551045875

INDHOLDSFORTEGNELSE

	side
1. FORORD	3
2. HILSENER I ANLEDNING AF 40-ÅRS JUBILÆT	4
3. FORHISTORIE	10
4. FORENINGEN KVINDelige MARINERES FØRSTE ÅR	12
- Stiftelse og formål	12
- Hvervning	12
- Tilknytning til hjemmeforsvarets foreninger	14
- Økonomi	14
- Uddannelse, de første grundskoleklasser	15
- Specialer	17
- Befalingshavendeuddannelse	18
- Øvelser og møder	19
5. KORPSETS ORGANISATION FØR OG NU	20
- Billedgalleri	23
6. BETYDNINGSFULDE ÅRSTAL	28
7. UDDRAG AF SØVÆRNSKOMMANDOENS DIREKTIV TIL KVINDelige MARINERE, 1954	30
8. UNIFORMERING	31
- herunder korpsets første uniformsreglement	36
9. UDDANNELSE	39
10. PERSONEL	43
- Frivilligt	43
- Militært	43
11. KVINDeligt MARINEKORPS MUSIKKORPS	44
12. GLIMT FRA FØR OG NU	47
- Kvindelige Marinere Juniorer	47
- Kvindelige Marinere Idrætsforening	47
- Aftale med Kvindeligt Marinekorps	48
- Reglement for Kvindeligt Marinekorps	48
- Fælles kurser	48
- Mindebogen i Holmens Kirke	49
- KM Gerda Guldbergers hædersgave	49
- Jubilæum 1971 og 1986	49
13. FORENINGEN KVINDelige MARINERE	51
- Foreningens blad	52
14. SAMARBEJDE MED ANDRE KORPS	53
- Danske Frivillige Kvindekorpss Samråd	53
- Riksförbundet Sveriges Lottakårer og Norges Lottetforbund	53
- NATO-landene	54
15. 40 ÅR FREM?	55

FORORD

Dette hæfte er en hilsen til alle Kvindelige Marinere (KM) i anledning af KVINDeligt MARINEKORPS (KMK) 40-års jubilæum den 22. juni 1986.

Da KMK fejrede sit 10-års jubilæum, blev der i et hæfte fortalt om baggrunden for oprettelsen af KMK og om samarbejdet med Søværnet og Marinehjemmeforsvaret. Korpsets virke siden 1948 er omtalt i foreningens blad KM Nyt - nu kaldet KMK Orientering. Korpsets stifter Marie Antoinette von Lowzow skænkede i 1982 Marinens Bibliotek sin bog "Et korps bliver til", der dækker korpsets første 20 år. KMK har også et eksemplar. Bogens indhold er samment sat af artikler og årsberetninger, som fru von Lowzow har skrevet i årenes løb, med forbindende tekster.

Nærværende hæftes indhold bygger i vid udstrækning på ovennævnte publikationer samt på tjenestekendskabsbogen, som "gamle" befalingshavende vil huske.

Hæftets indhold må ikke betragtes som en fuldstændig historisk redegørelse, men som glimt fra korpsets virke gennem 40 år.

På de følgende sider bringes en række hilsener, som korpset med stor glæde har modtaget i anledning af 40-års jubilæet. Hilsenerne har adresse til hver enkelt KMer i hjemmeforsvarsflotillerne og KM-kompagnierne.

Gurli Vidø
kommandørkaptajn
Inspektør for Kvindeligt Marinekorps

Vi hørte i de første år korpset eksisterede meget om den krævende uddannelse, der dengang var vejen, hvis man ønskede at være Kvindelig Mariner. Dengang havde jeg 3 små børn og en mand, der - på grund af sin tjeneste - var meget hjemmefra, så jeg så ingen mulighed for at melde mig ind, trods stor lyst, men så kom jeg til at sidde ved siden af fru v. Lowzow ved et møde i søofficerskonernes forening, og så var det sket. Selv uden at have været med fra begyndelsen, blev det trods alt til mange år i KMK.

I 1951 mødte jeg op for at deltage i "Højere Grundskoleuddannelse" i Arresødal, om det nu kunne betragtes som lettere at gennemgå 14 dages lejrskole tror jeg ikke. Jeg mindes stadig den noget vaklende skare, der stred sig tilbage efter de obligatoriske marcher, vi skulle gennemføre for at få idrætsmærket, men det lykkedes, og det var trods strabadserne og de primitive forhold 14 dejlige dage.

Når jeg i dag ser tilbage på årene i korpset, må jeg erkende, at jeg aldrig har fortrudt min indmeldelse. KMK blev i den grad en del af mit liv, at jeg ikke kan forestille mig, hvorledes det ville have været uden denne tilknytning.

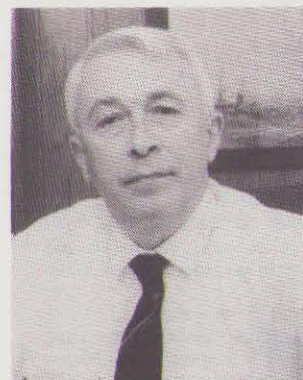
Mange minder dukker op, når tankerne går tilbage - ikke mindst i forbindelse med de venner man fik, og de oplevelser vi havde sammen.

Som gammel O-rums KM må jeg nok fremhæve den tid vi tilbragte sammen under de mange øvelser. Ind imellem var det strengt, men altid tilfredsstillende at kunne klare de opgaver, der blev pålagt os under vidt forskellige vilkår.

Dette arbejde gav også et godt kendskab til KM'erne fra hele landet - et kendskab - der nok gjorde årene som korpsschef nemmere. Der var igennem tiden etableret et samarbejde på baggrund af de mange års fælles opgaver og oplevelser.

Med mange ønsker, om at KMK må blive bevaret, som det selvstændige korps, der nu i 40 år har været et anerkendt element inden for forsvaret, vil jeg sige tak for min tid som KM'er.

Gerda Hertz
Gerda Hertz

Det er svært at forstå, at der virkelig er gået 40 år, siden Kvindeligt Marinekorps blev grundlagt. Den nordiske og angelsaksiske idé om frivillige kvinder, der med alvor og humor, med ansvarsbevidsthed og initiativ deltager i forsvaret af deres land, virker i dag mere ung og dugfrisk end nogensinde, og som fremtiden tegner sig, bliver kvindernes rolle hele tiden skarpere og klarere.

På den anden side: Kvindeligt Marinekorps har jo sammen med andre bevægelser været med til at skabe den udvikling, vi har set, og som unægtelig har gjort både kvinders og mænds frivillige deltagelse i vort forsvar til noget mere selvfølgelig end dengang. Ser vi på forandringerne omfang, kan man selvfølgelig også undre sig over, at der kun er gået fyrretyve år. Ikke engang et menneskeliv.

Når det lykkedes at opbygge et stærkt frivilligt forsvar og at give kvinderne deres ligeværdige plads heri, tilkommer en stor del af æren de kvinder, der skabte korpset og respekten for det. Det særlige ved dem var sagtens deres sind og sejhed. Noget djævt og dansk var der sandelig også over dem. Nogle af dem har vi ikke længere blandt os. Vi skal takke dem og huske dem.

Det, de skabte, består, og vi kan ikke i dag forestille os et hjemmeforsvar, hvor kvinderne ikke kommer til at betyde mere og mere - og vil tilføre os allesammen mere og mere. Til lykke med de 40 år. Det er traditioner og fremskridt, vi nu sammen skal føre videre.

Ole Bernt Henriksen
Ole Bernt Henriksen

R. Gottlieb
R. Gottlieb

Når dette jubilæumsskrift læses, vil jeg som nr. 6 i rækken af søværnets øverste chefer siden 1946, være afløst som Inspektør for Søværnet af kontreadmiral M.M. Telling. Jeg vil imidlertid gerne som nylig afgået formidle en hjertelig lykønskning til KMK her i jubilæumsskriftet i anledning af dets 40 års jubilæum på nuværende Inspektør for Søværnets og egne vegne, samt på vegne af mine forgængere i embedet som Chef for Søværnet/Inspektør for Søværnet. Kontreadmiral Telling vil endvidere bringe en hilsen på selve dagen.

Viceadmiral Thostrup udtrykte i sin hilsen til korpset ved 25 års jubilæet søværnets glæde over, at det var muligt på et frivilligt grundlag at samle kvinder i en organisation, som ville uddanne sine medlemmer til tjeneste i søværnet inden for en række specialer. Allerede dengang blev det nævnt, at de første 25 år havde været præget af en voldsom udvikling i vort samfund og af store, ofte risikofyldte udenrigspolitiske begivenheder.

I dag 40 år efter korpsets oprettelse kan vi konstatere, at der fortsat er udenrigspolitiske spændinger, men det der præger vort samfund i dag, er den store teknologiske udvikling, der har indvirkning både på forholdene indenfor som udenfor Danmark.

Udviklingen i teknologien har også sat sit tydelige præg på søværnet og det materiel, vi betjener os af idag. Dette medfører, at der stilles store krav til personellens uddannelse, kunnen og virke og hermed også til de mange KM'ere, der frivilligt er gået ind for at hjælpe søværnet i at løse sine opgaver. Vi har fortsat behov for vore dygtige KM'ere i overvågnings- og meldetjeneste, stabstjeneste, plot og signaltjeneste, krigssanitetstjeneste, observations- og meldetjeneste, terræn- og områdetjeneste, skytte- og postmeldetjeneste. Indførelsen af Søværnets operative Kommandos Kommando-Kontrol- og Varslingssystem (FOD CCIS) og Forsvarets Integrerede Kommunikationssystem (FIKS) vil forhåbentlig blive taget som en ny udfordring for de KM'ere, som vil komme til at beskæftige sig med disse nye systemer.

Jeg finder det er noget ganske enestående at have et korps af frivillige kvinder tilknyttet søværnet, og vel at mærke kvinder, der bruger det meste af deres fritid - og uden vederlag - til at uddanne sig på alle de ovennævnte områder, der kræver så megen tid og megen vedligeholdelse af det tillærte.

Jeg tager også KMK som et synligt bevis på de heldigvis mange i den danske befolkning, som har en tro på, at det Danmark vi lever i er værd at forsvare og som er rede til at gøre en indsats herfor. Vi der har valgt at leve vort liv i søværnet, tager KM'ernes frivillige opbakning som en støtte og opmuntring i vort daglige virke.

Ligesom der i forsvaret foregår en planlægning frem til 1992, ved jeg, at en sådan er iværksat i Hjemmeværnet, hvilket måske vil medføre nogle ændringer i administrativ og organisationsmæssig henseende, men jeg forudser imidlertid, at kravene til og opgaverne for KMK ikke bliver mindre fra søværnets side fremover. Hvad fremtiden nu end må bringe, vil jeg ønske for alle KM'ere, at de må fastholde deres dygtige og trofaste indsats med godt humør og at hovedformålet med den frivillige uddannelse stadig må være den samme, som blev sat af stifterne af KMK den 22. juni 1946, nemlig at:

- Uddannelsen skal sætte KM'erne i stand til at udføre de job i søværnet, som de i krigstilfælde kan blive stillet overfor, så fyldestgørende som overhovedet muligt,
- uddannelsen skal være så udviklende for den enkelte, at hun, selv om hun aldrig får brug for den i krigstilfælde, så dog gennem den har fået en sådan udvikling og uddannelse, at hun bliver en større personlighed og en bedre borger, netop fordi hun har fået uddannelsen.

Med dette i erindring sender jeg fra alt personel, menige, befalingsmænd og officerer i søværnet en tak til hver enkelt KM'er for en god indsats og høj moral i de 40 år, og alle gode ønsker i fremtiden.

Vi har brug for KM'ere og helst flere endnu, for at vi kan løse de pålagte opgaver til gavn for søværnet og dermed for hele vort forsvaret. GOD VIND.

J. Philip Rasmussen
J. Philip Rasmussen

I den korte tid jeg har gjort tjeneste som Marinehjemmeværnsinspektør, har de frivilliges indsats gjort et stort indtryk på mig, og det er med ydmyghed over for den, at jeg skriver en hilsen i anledning af Kvindeligt Marinekorps' 40-års jubilæum.

Selv har jeg ved min tjeneste hos NAVBALIAP, Søværnets Operative Kommando, Søværnets Materielkommando og Flådestation Korsør mødt de kvindelige marinere i funktion under mange øvelser på forskellige poster, hvor deres arbejde altid har været godt udført, og derfor påskønnet. De kvindelige marinere findes også i hjemmeværnsflotillerne, og medvirker der til den direkte operative støtte, som Marinehjemmeværnet giver Søværnet. Således er hjemmeværnets støtte til Søværnet en helhed, netop som den bør være!

De kvindelige marinere udviser og har udvist en idealistisk holdning, som den enkelte har udmøntet i praksis ved en større eller mindre, oftest større, indsats året rundt og vel at mærke i fritiden. I udøvelsen af hjemmeværnets to hovedopgaver, for det første at støtte værnene i løsning af deres opgaver, og for det andet i det folkelige arbejde, som også kunne kaldes "at forsvare forsvaret", har de kvindelige marinere på allerbedste måde taget deres tørn og er derfor en højt estimeret del af hjemmeværnet.

Kvindeligt Marinekorps' organisation har ved fornyelser af forsvarslovene, senest i 1982 været til politisk debat og påfølgende vurdering, og nu, hvor vi har en forsvarsaftale, der udløber til næste år, er hele denne sag igen ved at blive aktuel. I skrivende stund kan ingen vide, hvordan det går denne gang, men uanset udfaldet heraf, er Marinehjemmeværnet overbevist om, at det hidtidige fremragende samarbejde med de kvindelige marinere vil fortsætte til gavn for vore fælles mål, og vi gratulerer med 40-års dagen.

C.K. Simonsen

I anledning af 40-års jubilæet er det naturligt at tænke tilbage på de kvinder, der 22. juni 1946 stiftede Foreningen Kvindelige Marinere. De havde erfaring for, at kvinder kunne bruges i civilforsvarets tjeneste og tvivlede ikke på, at danske kvinder ligesom kvinderne i f.eks. England, ville være egnede til at løse militære opgaver. Det store og uegennyttige arbejde, korpsets pionerer udførte, fortjener megen anerkendelse. Der er god grund til at kippe med flaget for dem og udtale et WELL DONE.

Ved mine besøg rundt i landet og i forbindelse med kurser og stævner får jeg bevis for, at ideen med at stifte Kvindelige Marinere var rigtig. Beviset findes i alle de KMere, der i dag tager deres tørn ved Søværnets tjenestesteder eller i hjemmeværnsflotillerne, og de mange befalingshavende fører bevis for, at KMere nu som før er parate til at tage ekstra uddannelse og til at påtage sig ekstra ansvar.

I forbindelse med 25-års jubilæet i 1971 skrev daværende korpschef, kommandørkaptajn Gerda Hertz, i KM Nyt:

"Vi har i 1971 stadig brug for tilgang, vi er endnu ikke antalsmæssigt i stand til at dække det behov, der er for KM'ere ved søværnets tjenestesteder og i flotillerne".

De ord vil jeg gøre til mine og blot udskifte 1971 med 1986. I 1971 nåede styrketallet ca. 1200 - mit jubilæumsønske er, at vi i 1986 må blive 1500 - og gerne flere.

Ved et stævne i et af kvindeligt marinekorpsdistrikterne var jeg blandt foredragsholderne. Jeg havde lovet at fortælle nyt fra korpset. Da jeg fik programmet, stod der: "KVINDELIGT MARINEKORPS !" Det fik mig til at sige, at hver enkelt kvindelig mariner er et udråbstegn værd. Jeg vil gentage det her, hvor jeg med denne hilsen når ud til samtlige kvindelige marinere. Tæk for den indsats hver enkelt yder. Hvert enkelt udråbstegn, der tilsammen udgør KVINDELIGT MARINEKORPS, har betydning for Danmarks forsvar. Også for alle de nuværende kvindelige marinere er der grund til at kippe med flaget og udtale et WELL DONE.

Gurli Vido

FORHISTORIE

I det hæfte, der udsendtes i anledning af KMK 10-års jubilæum, kan bl.a. læses:

"De tanker, der fører til en begivenhed som starten af Kvindelige Marinere - KM - har som regel ligget under overfladen og virket længe, før den endelige begivenhed fødes. Det har da også været tilfældet med KM. Det kan her have sin interesse for den historiske baggrund at høre lidt om de forskellige små "puf" fra vidt forskellige side, der har sat tankerne og begivenhederne i gang.

Allerede i 1942 i marts måned havde KMs nuværende korpschef nogle samtaler med forskellige interesserede personer, særlig med den senere admiral og admiralinde Kjølens om den tanke at søge oprettet et kvindekorp i tilslutning til søværnet. Et skitsemæssigt forslag blev udarbejdet og blev af daværende kommandørkaptajn Kjølens overgivet til marineministeriet. Fru Lowzow og fru Kjølens havde derefter et møde i marineministeriet om planen med admiral Hammerich m.fl., og resultatet blev, at den nuværende kommandør H.J. Rasmussen skulle indhente nærmere oplysninger om svenske erfaringer, idet han stod for en tjenesterejse til Sverige, hvilket var muligt på daværende tidspunkt af krigen.

I april 1943 meddelte marineministeriet imidlertid fru Lowzow, at man ikke for nuværende kunne oprette et korps som omtalte, men at spørgsmålet antagelig i nær fremtid ville have interesse. I december 1945 kom man tilbage til sagen ved et møde, som fru Lowzow havde med admiral Lundsteen. Derefter udarbejdedes et forslag til et korps, som fru Lowzow afleverede til admiral Lundsteen, der ligesom viceadmiralen var stærkt interesseret og mente, at man burde indhente yderligere oplysninger i udlandet om kvinders arbejde i marinen under krigen.

I januar 1946 skulle fru Lowzow af anden grund til Stockholm og fik da samtidig til opgave at besøge de svenske marinelotter, og marineattachéen, nuværende kommandør Paulsen, gjorde et stort arbejde for at tilrettelægge besøget.

I april 1946 opfordrede marineministeriet derefter fru Lowzow til at deltage i et studiebesøg i England, for dér nærmere at studere de engelske WRNS' arbejde.

Men det var ikke alene fra fru Lowzow's side, at der var sket henvendelse til marineministeriet om planer for kvindeligt personels tjenstgøren i søværnet. Også den senere admiral Dahl havde interesseret sig stærkt for sagen og omtalt den for marineministeriet. I 1945 havde admiralen i England haft anledning til at se de engelske WRNS i arbejde og var blevet fanget af den nyttelvirkning, som disse kvinder ydede inden for den engelske flåde. Efter sin hjemkomst til Danmark henvendte han sig til søværnets øverste myndig-

heder og anbefalede stærkt, at en lignende organisation hurtigst muligt blev skabt også her i landet, således at der kunne frigøres mandligt personel i opbygningens meget krævende periode. Ved et senere besøg i England i november 1945 havde han desuden anledning til at gøre visse forarbejder til det studiebesøg, der senere kom i stand.

I april 1946 forelå så det engelske marineministeriums indbydelse til en studiekommision fra Danmark, der skulle studere de engelske WRNS' virke. Kommissionen kom til at bestå af: den senere kommandør Greve, kommandørinde Lowzow og sekretær frk. Thalbitzer. Det var en uforglemmelig oplevelse for kommissionen at få anledning til på nærmeste hold at studere de engelske kvinders arbejde inden for den kongelige marine og at høre, hvilken beundring der kom til orde inden for alle kredse i Royal Navy, når spørgsmålet WRNS kom til drøftelse. Den lille danske studiemission vendte hjem belæst med værdifulde oplysninger og erfaringer, hvilke dannede grundlag for en større rapport, der blev afgivet til marineministeriet.

Imidlertid var genopbygningen af vort forsvar jo kun på det tidspunkt i sin allerførste vorden, og man var klar over, at det ville vare længe - måske år - før den nye forsvarslov ville blive vedtaget, og før der kom en lov, der muliggjorde det, ville det være umuligt at oprette et kvindekorp i tilslutning til søværnets arbejde inden for forsvarsrets rammer.

Den afgivne rapport måtte foreløbig indgå i det store materiale, der skulle anvendes ved genopbygningen af vort forsvar."

WRNS afsender depecher
(WRNS = Women's Royal Naval Service)

FORENINGEN KVINDelige MARINERES FØRSTE ÅR

Stiftelse og formål.

Under Danmarks besættelse var Kvindeligt Marinekorps stifter, Marie Antoinette von Lowzow, formand for Danske Kvinders Beredskab i Storkøbenhavn. Efter studierejsen til England tog tanken om at oprette et dansk kvindekorp mere og mere form. Resultatet blev, at Hjemmeværnsforeningen Kvindelige Marinere stiftedes 22. juni 1946. Medstiftere var: Johanna Deichmann, Maruska Greve, Elna Kjør, Thora Legind og Magna Poulsen. Foreningens formål var:

"At uddanne frivilligt mandskab, der i tilfælde af krigs- eller beredskabssituation eller andre tilfælde, hvor det er til nytte, kan tilbyde deres assistance til Marinen og den maritime del af hjemmeværnet."

Med "den maritime del af hjemmeværnet" mentes den da eksisterende maritime hjemmeværnsforening. Det hjemmeværn, vi har i dag, så dagens lys 1. april 1949, og det maritime hjemmeværn - nu Marinehjemmeværnet - kom til i 1952.

Hvervning.

Korpsets stiftere stilede efter at skabe et korps på 200 veluddannede medlemmer, der hver - i givet fald - kunne uddanne 10 nye medlemmer. Til de første grundskoler blev der udelukkende foretaget hvervning i Københavns-området. For at lette registreringen af medlemmerne gav man dem fortløbende KM-numre. Denne form for registrering ophørte i 1973. I 1947 talte korpset 217 medlemmer.

Den første grundskole

I 1948-49 begyndte arbejdet også så småt at vokse frem i provinsen. Tanken om kun at have 200 medlemmer blev forladt. Der blev nu oprettet afdelinger i Gedser, Frederikshavn, i Århus og på Bornholm.

Eksempel på indkaldelse til grundskole:

"KVINDelige MARINERE
Grundskolesektionen
J. Deichmann
Odensegade 11, Ø.

Oktober 1949.

INDKALDELSE

Efternavn:
Fornavn:
Adresse:

Vi har med tak modtaget Deres indmeldelsesskema til Kvindelige Marineres menig-grundskole.

De indkaldes derefter til at møde:

torsdag den 3/11 1949 kl. 1800 og hver følgende mandag og torsdag paa samme tid i Nordjyske Marinedistrikts kontorbygning i Fladstrandsgade.

Paaklædning: Mørkeblaa battlebluse med mørkeblaa nederdel og mørkeblaa alpehue. Saafremt dette ikke kan anskaffes til 1. mødeaften, kan De møde i, hvad De har, men De anmodes om hurtigst at fremskaffe ovennævnte paaklædning, der er obligatorisk for grundskoleelever paa menig-grundskolen.

Der medbringes: 10 kr. i undervisningspenge for hele skolen samt 3 kr. i medlemskontingent for oktober kvartal samt denne skrivelse, der tjener som adgangsbevis. Yderligere 4 pasfotos.

De gøres opmærksom paa, at erlagte skolepenge og kontingent ikke tilbagebetales ved evt. udtræden.

Med venlig hilsen
F. KVINDelige MARINERE
J. Deichmann
Grundskolesektionschef"

Tilknytning til hjemmeværnsforeningerne.

For at opnå uniformstilladelse og for at etablere en officiel forbindelse til Søværnet, tilsluttede Kvindelige Marinere sig de hjemmeværnsforeninger, der var oprettet efter krigen. Disse hjemmeværnsforeninger, der bestod af både kvinder og mænd, havde uniformsret, og forsvarsministeren havde udsendt en meddelelse til værnene om at samarbejde med og hjælpe hjemmeværnsforeningerne.

Allerede i 1948-49 førte samarbejdet med Søværnet til, at enhver KMer fik en mobiliseringsplacering.

Økonomi.

Da foreningen ikke modtog offentlige tilskud, skulle man selv skabe det økonomiske grundlag. Kontingentindbetalingerne var ikke nok, KMerne betalte skolepenge og købte selv deres uniformer. Kørselsgodtgørelse kendtes ikke. Man solgte lodsedler, holdt bazarer og spillede revyer - alt med det formål at skaffe penge til den slunkne foreningskasse. Et vigtigt led i økonomien var annonceindtægten fra KM Nyt. Kontoret var i fru von Lowzows spisestue, indtil man ved hjælp fra Søværnet fik mulighed for at leje to små rum i Tigergade i Nyboder. Månedlig leje kr. 9,00.

KMK kontor

Uddannelse.

De første grundskoleklasser sluttede 10. december 1946. Der blev stillet store krav - her er "timeplanen":

- 3 timer indrullering og lægeundersøgelse
- 1 time undervisning i de krav, der stilles til KMerne
- 40 timers undervisning i samarit (teori og forbindelse)
- 25 timers gymnastik og idræt
- 3 timer medborgerskab (3 timers teori + 10 skriftlige opgaver)
- 6 timer tjenstekendskab (6 timer teori + 5 skriftlige opgaver)
- 4 timers kendskab til Holmen (praksis)
- 17 timers skydning (8 timers teori + 9 timers praksis)
- 14 timers marchøvelser
- 19 timers orientering (3 timers teori + 16 timers praksis)
- 1 time korps i andre lande (WRNS), foredrag med film og lysbilleder
- 4 timers militær anstand
- 2 timers søkrigshistorie (foredrag)
- 4 timers roning
- 2 timer spørgetimer
- 5 timer idrætsgang
- I alt 150 timer.

Udover det i timeplanen anførte skulle eleverne bestå Dansk Røde Kors samarittekseksamen og tage idrætsmærket.

Grundskoleelever ved årerne i Københavns havn

I forbindelse med korpsets 10-års jubilæum skrev KM-nr. 96 i KM Nyt om de første grundskoler:

"De første 4 skoler havde til huse i Gernersgade, hvor nu søværnskommandoen residerer, i den gamle kadetskole. Vi, der er uddannet i Gernersgade, anerkender overhovedet ikke senere KMeres strabadser ved grundskolerne, fordi Gernersgade jo var noget for sig. Der så ganske forfærdeligt ud, tyskerne havde været der, men der hang alligevel en duft af fortiden over skolen både på en romantisk måde, men også i høj grad på en realistisk måde. Det skolelokale, vi benyttede var elendigt, det var isvinter, og den kakkelovn, som skulle forestille at varme lokalet op - hvis man havde husket at fyre, det var ikke altid tilfældet - udsendte en bedøvende og usund varme op mod loftet, medens gulvet var som is. Vi havde derfor meget røde hoveder og iskolde tæer. I gymnastiksalen, som ikke var til at varme op, var der is på væggene. Der var frostgrader i salen, og dette bevirkede, at vi i den grad gik op i de gymnastiske øvelser, at man skulle tro, at vi trænede til at blive atleter, og så var det bare idrætsmarkedet, vi hingede efter, men det tog vi jo også som en mis oven i al den træning.

Man kan ikke sige, at der var varmere på Holmen, hvor de udendørs øvelser foregik. Vi måtte slå hul på isen, før vi kunne ro de kæpestore og iskolde travailer. Himmel og hav, sikke et liv, "rejs årene", brølede befalingsmanden, og op røg årene, medens isvandet drev ned ad hænderne, ind under ærmerne, ned ad armene - for hænderne var jo øverst. Ih, hvor vi husker denne kuldefornemmelse, men gysede turde vi ikke; os skulle de (befalingsmænd og basser) ikke grine af; vi var raske piger."

Fredag den 21. januar 1947. ... Efter at der i den russiske Hvide udnævnes kvindelige Eskadriere, og at vi herhjemme agiterer for »Kvindelige Marinere«, har min sønsmødre datteren opgjort at gå søvejen, den er ved at blive ham for kvindaglig ...

Specialer.

Efter grundskolen valgtes et eller flere specialer. Mulighederne var mange:

- Fjernkending
- Orientering
- Radiotelegrafi
- Signaltjeneste
- Meteorologi
- Intendanturtjeneste
- Kontortjeneste
- Sekretærtjeneste
- Samaritterkolonne
- Inden- eller udendørsordonnans
- Meldetjeneste
- Chaufførmekaniker
- Motorbådstjeneste
- Tovværk
- Radar- og plottertjeneste
- Sprog
- Walkie-Talkie
- Mundering

Ved pejleapparatet

Motorbådstjeneste

Flagsignalering

Motorcykelordonnans

Befalingshavendeuddannelse.

Den første befalingshavendeuddannelse gennemførtes i 1947 med følgende pensum:

- Boksning (senere afløst af jiu-jitsu)
- Kommandoføring (15 timer med efterfølgende eksamen)
- Elevforedrag
- Lederarbejde - foredrag hvor notater tages af eleverne
- Marinetraditioner - do.
- Søkrigshistorie - do.
- Udvikling af Danmarks forsvar - do.
- Danmarks forsvarsmuligheder - do.
- Stabstjeneste - do.
- Tjenestekendskab - do.
- Militær sikkerhed - do.

Hertil yderligere to skriftlige opgaver med 68 spørgsmål i samfundskundskab, tjenestekendskab, politik m.v. Når dertil kommer, at eleverne skulle udarbejde og holde et 10 minutters foredrag efter bundet emne, forstår man sikkert, at man havde fuldt op at gøre.

Den første BH-skole kunne af de, der havde lyst og eventuelt gerne ville avancere - følges af en UBH-skole (udvidet befalingshavendeskole), der var på 27 timer og derefter en BH-kommandoskole på 4 ugers varighed med én ugentlig undervisningsaften á 2 timer.

For yderligere at træne de befalingshavende blev der afholdt planspil, d. v.s. tænkte situationer, hvor de befalingshavende skulle handle, som om situationen var rigtig og derudfra give deres ordrer og direktiver."

Øvelser og møder.

Hvert år gennemførtes korpsøvelser, hvor KMerne 1 gang om måneden blev øvet i forskellige grundlæggende discipliner, ligesom der ved særlige lejligheder blev arrangeret større samlede øvelser. Udeblev en KMer fra en korpsøvelse, skulle hun senere yde erstatningstjeneste. Der var mødeplicht til den årlige parade til og med 1966!

Inden for de enkelte delinger samledes medlemmerne til aftenmøder ca. 1 gang om måneden. I et referat vedr. kompagniemøde 4. januar 1950 kan om delingsmøder læses:

"Standardvejledning for afholdelse af delingsmøder.

Man enedes om, som tilføjelse til ordrebog for DF at give en vejledning for afholdelse af delingsmøder.

Heri skal stå, at delingsmødet skal begynde med at DF ønsker velkommen og konstaterer hvem der er til stede.

Dernæst gives alle officielle meddelelser, der måtte være tilgået delingsfører og kp/c evt. på et af hende afholdt delingsførermøde.

Derefter foretages alle afregninger og særlige meddelelser fra DF.

Derefter gennemgås sidste nummer af K.M. Nyt for alle de punkters vedkommende, der absolut bør være medlemmerne bekendte.

Derefter gennemgås de forskellige specialuddannelser og muligheder og ønsker fra medlemmerne tages til efterretning til viderebringelse til kp/c.

Derefter gennemgås alle forsømmelser for korpsøvelser og meddelelse når erstatning kan finde sted. Derefter kan aftenen udfyldes med kammeratligt samvær, hvis man vil samles om et eller andet kan man tage en mindre øvelse eller uddannelse, f.eks. undervisning i knob og stik eller øvelse i morsesystemet med en lommelampe el.lign. Man kan også lade de enkelte holde et lille foredrag om en oplevelse for de øvrige kammerater. Sådant kan være rejsebeskrivelser eller et arbejde, man har været med i el.lign."

(kp/c betyder kompagnichef)

Begrebet "mødetilrettelæggelse" kendes også i dag, hvor eleverne på gruppeførerkursus 2 prøver kræfter med det.

KORPSETS ORGANISATION FØR OG NU

Oprindeligt var foreningens bestyrelse øverste myndighed for såvel det uddannelsesmæssige som det organisatoriske, propagandamæssige og administrative arbejde. I de første år bestod korpset af tre kompagnier. I hvert kompagni indgik fire delinger. En deling svarede til en grundskoleklasse.

Da medlemstallet steg, etableredes et antal sektioner, der hver varetog et bestemt arbejdsområde f.eks. grundskolesektion og økonomisektion. I forbindelse med den første overenskomst i 1951 (se herom på side 28) ansattes korpsschefen og to sektionschefer. Sidstnævnte blev chefer for henholdsvis økonomisektionen og grundskolesektionen.

Nogle år senere blev kompagnierne omorganiseret, idet hvert kompagni kom til at omfatte det personel, der var mobiliseringsplaceret ved en bestemt enhed inden for søværnet. Da den anden overenskomst blev underskrevet i 1955 (se herom på side 28), blev korpsets organisationsform godkendt af forsvarsministeren gennem en skrivelse, der fastslog opdelingen i tre sektioner, således:

Kvindeligt Marinekorps Organisation og Personel

KORPSCHEF (KCH)
M. A. v. Lowzow

Til hjælp for KCH:
KCHs Stab (ST)
Korpsskretariatet (KPS)

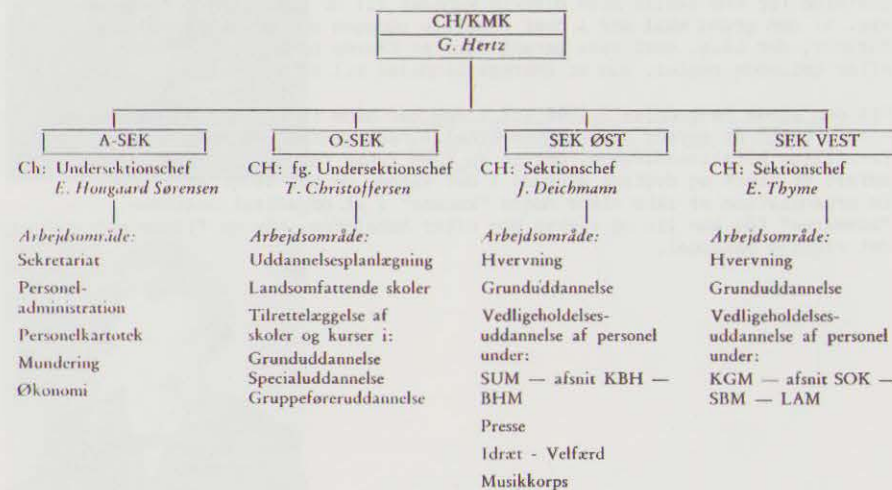
Sektioner:	A. PERSONELSEKTIONEN PSN	B. UDDANNELSESEKTIONEN — USK	C. ØKONOMISEKTIONEN ØKM
Arbejdsområder:	Ansvarlig for alt personel.	Ansvarlig for al uddannelse	Ansvarlig for: økonomifdeling, propaganda og oplysning, velfærd, mundering
	1. Personelkontoret	1. Udarbejdelse af uddannelsesplaner	1. Budgetlægning
	2. 5 områder i h. t. geografisk opdeling:	2. Planlægning og opsyn med alle skoler og kursus	2. Bogføring
	I: Nordsøens område	3. Al befalingshavende uddannelse	3. Kasse-eftersyn
	II: SOK-område	4. Al instruktøruddannelse og udkommando af instruktører	4. Al oplysnings- og propagandaarbejde (for staben).
	III: Bælternes område		5. Alt velfærdsarbejde, herunder idræt og orkester (for staben)
	IV: Københavns område		6. Alt munderingsarbejde
	V: Sydhavs-område		
Ledere:	1 sektionschef (SC) varetages af KCH	1 SC J. Deichmann	1 SC E. Kjær

Sektionschef, orlogskaptajn (SC/OK) Elna Kjær blev afskediget på grund af alder med udgangen af november 1964. SC/OK Johanna Deichmann overtog økonomisektionen og blev tillige stabschef. Gerda Hertz ansattes 1. december 1964 som SC/OK og overtog uddannelsessektionen. Da korpsschef, kommandør Marie Antoinette von Lowzow blev afskediget på grund af alder med udgangen

af august 1966, ansattes pr. 1. september 1966 Gerda Hertz som korpsschef, kommandørkaptajn. Den ledige stilling som SC/OK blev 1. november 1966 besat med Elisabeth Thyme.

Der blev nu ændret i korpsets organisation, idet man oprettede Sektion Vest og Sektion Øst.

Midlertidig organisation af Kvindeligt Marinekorps' stab m. v.

15. november 1966.

SC/OK E. Thyme blev chef for Sektion Vest, der 15. november 1966 blev etableret på Marinekasernen i Århus omfattende følgende tjenestesteder i Søværnet: Kattegats Marinedistrikt - afsnit Søværnets operative Kommando - Storebælts Marinedistrikt og Langelands Marinedistrikt.

Sektion Øst omfattede: Sundets Marinedistrikt - afsnit København og Bornholms Marinedistrikt. Sektion Øst havde fortsat samme adresse som korpset, i Bombebøssen - Overgaden oven Vandet, men arbejdede selvstændigt, idet SC/OK J. Deichmann fritoges for hvervet som stabschef.

1. januar 1973 oprettedes de tre Kvindeligt Marinekorpsdistrikter, vi kender i dag, i henholdsvis Århus, Korsør og København.

15. juni 1973 blev Hjemmeværnskommandoen (HJK) etableret. Det betød bl.a., at KMK selvstændige stab blev nedlagt, og at korpschefen kom til at indgå i HJK som Inspektør for Kvindeligt Marinekorps.

I årene efter Marinehjemmeværnets oprettelse blev KMere placeret ved flotillerne, men KMerne var samlet i KM-kompagnier, der hver dækkede et antal flotiller - de såkaldte områdekompagnier - i modsætning til tjenestestedskompagnierne ved Søværnets tjenestesteder.

I 1975 bestemtes det, at områdekompagnierne skulle nedlægges, hvorefter cheferne for KMD skulle have direkte kontakt til de flotilleplacerede KMere. Af den grund skal der i hver flotille udpeges en Kontakt Kvindelig Mariner, der bl.a. skal være garant for, at KMerne uddannes og anvendes efter gældende regler. Hun er KMernes bindeled til KMD.

Fra den spæde begyndelse i 1946 til i dag har både foreningen og korpset - og i mange år dermed også hjemmeværnet - nydt godt af de mange, mange frivillige befalingshavende, der på en lang række forskellige poster har udført et stort og dygtigt arbejde i det korps, de har valgt at tilhøre. En organisation er ikke alene nogle "kasser" i et organisationsskema, "kasserne" får kun liv og virker kun efter hensigten, når de fyldes med det rigtige personel.

KORPSCHEFER/INSPEKTØRER FOR KVINDELIGT MARINEKORPS, 1946 - 1986

Kommandør Marie Antoinette von Lowzow
Korpschef fra 22. juni 1946 til
31. august 1966

Kommandør Gerda Hertz
Korpschef fra 1. september 1966 til
14. juni 1973, derefter
inspektør fra 15. juni 1973 til
31. december 1976

Kommandørkaptajn Gurli Vidø
Chef for Kvindeligt Marinekorpsdistrikt 3
fra 1. maj 1976 til 31. maj 1978.
Fungerende inspektør fra 1. december 1976
til 31. maj 1978.
Inspektør fra 1. juni 1978 og fortsat

CHEFER FOR SEKTION ØST OG SEKTION VEST
(FRA 1. JANUAR 1973 CHEFER FOR KVINDELIGT
MARINEKORPSDISTRIKTER)

Orlogskaptajn Johanna Deichmann
 Chef for Kvindeligt Marinekorpssektion Øst
 fra 1. november 1966 til 31. december 1972.
 Chef for Kvindeligt Marinekorpssdistrikt 3
 fra 1. januar 1973 til 30. april 1976

Orlogskaptajn Elisabeth Thyme
 Chef for Kvindeligt Marinekorpssektion Vest
 fra 1. november 1966 til 31. december 1972.
 Chef for Kvindeligt Marinekorpssdistrikt 1
 fra 1. januar 1973 til 3. januar 1978

Undersektionschef,
 kaptajnløjtnant Grethe Schulin
 Chef for Kvindeligt Marinekorpssdistrikt 2
 fra 1. januar 1973 til 31. maj 1982

NUVÆRENDE CHEFER FOR KVINDELIGT MARINE-
KORPSDISTRIKTER

Orlogskaptajn Karen Faarup
 Fungerende chef for Kvindeligt Marine-
 korpssdistrikt 1 fra 1. august 1977 til
 31. oktober 1979.
 Chef for Kvindeligt Marinekorpssdistrikt 1
 fra 1. november 1979 og fortsat

Orlogskaptajn Birgit Munch Wissum
 Fungerende chef for Kvindeligt Marine-
 korpssdistrikt 3 fra 5. december 1981 til
 31. oktober 1983.
 Chef for Kvindeligt Marinekorpssdistrikt 3
 fra 1. november 1983 og fortsat

Kaptajnløjtnant Loa Castenschiold
 Fungerende chef for Kvindeligt Marine-
 korpssdistrikt 2 fra 1. juni 1982 til
 31. december 1983.
 Chef for Kvindeligt Marinekorpssdistrikt 2
 fra 1. januar 1984 og fortsat

TIDLIGERE, FUNGERENDE CHEFER FOR KVINDELIGT MARINEKORPSDISTRIKTER

Undersektionschef,
kaptajnløjtnant Inger-Lise Hagel
Fungerende chef for Kvindeligt Marine-
korpsdistrikt 3 fra 1. juli 1978 til
4. december 1981

Major Helle Saabo
Fungerende chef for Kvindeligt Marine-
korpsdistrikt 1 fra 28. februar til
15. august 1977
(pr. 1. februar 1986 chef for Lotte-
region V)

NUVÆRENDE UDDANNELSESOFFICERER

Premierløjtnant Jutta Sabinsky
Assisterende officer ved
Inspektøren for Kvindeligt Marinekorps

Løjtnant Pia Johnsen
Uddannelsesofficer ved
Kvindeligt Marinekorpsdistrikt 1

Løjtnant Anni Graabeck
Uddannelsesofficer ved
Kvindeligt Marinekorpsdistrikt 3

BETYDNINGSFULDE ÅRSTAL

16. juli 1948: Den første hjemmевærnslov bliver underskrevet. Det statslige hjemmевærn oprettes 1. april 1949. Efter en overgangsperiode opløses de frivillige hjemmевærnsforeninger. Det nye hjemmевærn optog kun mænd, men i lovens § 20 stod:
- "Frivillige foreninger, hvis medlemmer er kvinder, og som er organiserede og øvede således, at de kan være til støtte for hjemmевærnet, kan knyttes til hjemmевærnet ved overenskomst mellem forsvarsministeren og de pågældende foreninger."
9. marts 1951: Foreningen Kvindelige Marinere og foreningen Danmarks Lottekorps, der var stiftet 9. april 1946, fik enslydende overenskomst med forsvarsministeren. Overenskomsten medførte statstilskud til korpsets arbejde og fastslog, at der efter indhentet godkendelse i forsvarsministeriet kunne ansættes en korpschef samt sektionschefer og undersektionschefer. Ansættelserne gjaldt tre år, men kunne forlænges. Hidtil havde medlemmerne selv måttet købe uniformer, nu fik alle udleveret gratis uniformer. De foreningsmæssige og korpsmæssige opgaver blev klart adskilte.
23. april 1952: Ændringer/tilføjelser til hjemmевærnsloven. Det Maritime Hjemmевærn oprettes i august 1952.
- 1953 - 1963: I 1953 havde foreningerne Kvindelige Marinere, Danmarks Lottekorps og Kvindeligt Flyvekorps, der stiftedes 28. marts 1953, den ære og glæde, at Hendes Majestæt Dronning Ingrid påtog sig at være protektrice for de tre foreninger. Protektionen ophørte af principielle grunde i begyndelsen af 1962, idet korpserne i 1961 var blevet en del af hjemmевærnet. Forbindelsen til kongehuset genoptoges i 1963, hvor Hendes Kongelige Højhed Prinsesse Benedikte blev Kvindelig Mariner. Prinsessen er fortsat medlem, hvilket korpset i høj grad værdsætter.
22. maj 1954: Søværnskommandoen udgav et direktiv for Kvindelige Marineres anvendelse. Se side 30, hvor direktivet, der var godkendt af hjemmевærnet, bringes i uddrag.
19. april 1955: 2. overenskomst med forsvarsministeren underskrives. Overenskomsten var enslydende for Danmarks Lottekorps, Kvindeligt Flyvekorps og Kvindelige Marinere. I den nye overenskomst fastslås det, at kvinder for at kunne forblive i forsvaret med den status, som hjemmевærnsloven gav, d.v.s. ligestillet med hjemmевærnspersonel, skulle være medlem af korpserne (foreningerne).

Det blev også fastslået, at lederpersonel ved oprettede enheder skulle udnævnes og ansættes efter de for hjemmевærnet gældende regler. Forsvarsministeren skulle godkende korpsernes organisationsform.

1955 - 1956:

Der udarbejdes retningslinier for KMK samarbejde med flotillerne.

31. maj 1961:

Ny hjemmевærnslov. Kvindekorpsene blev integreret i hjemmевærnet. Overenskomsten bortfaldt. Medlemskab af bl.a. Foreningen Kvindelige Marinere blev frivilligt. Daværende forsvarsminister Poul Hansen rådede kvindekorpsene til at bevare foreningerne. Det fremgik af loven, at hvert korps skulle ledes af en korpschef hver med en stab, hvis sammensætning blev fastsat af forsvarsministeren. Loven åbnede bl.a. mulighed for ansættelse af kvindelige uddannelsesofficerer - den gang benævnt instruktører. Korpserne, der hidtil havde været ligestillet med hjemmевærnspersonel, blev nu hjemmевærnspersonel.

23. maj 1973:

Hjemmевærnslov, hvoraf det fremgik, at hjemmевærnet består af Hjemmевærnskommandoen (HJK), tre hjemmевærnsgrene med tilhørende kvindekorps samt støttende organer. Kvindekorpsenes selvstændige stabe blev nedlagt. Korpscheferne indgik i HJK og blev inspektører. Graden "korpschef" blev bevaret.

August 1980:

Forsvarskommandoen udgiver "Bestemmelser for kvindekorpsenes samvirke med værn m.fl.". Bestemmelserne udsendes som hjemmевærnsbestemmelse i november samme år. Bestemmelserne vedrører KMK tjenestestedskompagnier og fastlægger retningslinier for bl.a. designering, uddannelse og økonomiske ydelser.

26. maj 1982:

Hjemmевærnslov, hvor kvindekorpsene ikke er nævnt i lovteksten. Hjemmевærnsgraderne bortfaldt. I bemærkningerne til loven står bl.a., at der ikke er planer om nedlæggelse af kvindekorpsene, og at forsvarsministeren har tilkendegivet, at såfremt spørgsmålet på længere sigt tages op til overvejelse, vil der ikke blive foretaget ændringer uden forudgående drøftelse i Folketingets Forsvarsudvalg.

farven -, hvorefter uniformen blev den, vi kender i dag med enkeltradede jakke. Nederdelen findes i to modeller med læg eller i bredder. Det militært ansatte personel i KMK har foruden baretten en tresidet hat.

KMK uniform 1946 - 1951

KMK uniform 1947 - 1960

Korpsets gradstegn - blå lidser - blev godkendt i forbindelse med den første overenskomst i 1951. Som følge af hjemmeforsvarsloven af 1961 indførtes de gradstegn, der bæres i dag svarende til søværnets. Samtidigt blev slipsen, KMerne hidtil havde båret, afløst af den sløjfe, der stadig anvendes.

KMK uniform 1961 - 1970

KMK uniform 1971 -

I KM Nyt nr. 7-8, juli/august 1961 stod:

"KMerne kan nu klæde sig i sommeruniform. Den består af en mørkeblå nederdel og en énradet jakke med korte ærmer. - Sommeruniformen må købes. Den vil koste ca. 86 kr. for en færdigsyet dragt og 10% mere, hvis der skal tages mål. Man skal hverken bære skjorte eller slips indenfor jakken."

Som bekendt har vi ikke længere en sommeruniform, men en kjoleuniform, der også "må købes".

KMK sommeruniform 1961 - ca. 1977

KMK kjoleuniform 1971 -

Der må ikke være en blonde

I en kundgørelse fra hæren har man endelig fastsat uniformsregler for Danmarks Løtjekorps og Kvindelige Marinere.

— Nr. 67, hvor tit skal jeg sige Dem, at den lille blonde dér ikke er tilladt efter den ny kundgørelse fra hæren — (men Gud, hvor er den bedårende — sig mig bagefter, hvor De har købt den).

Politiken juli 1952

KM Nyt maj/juni 1971

Feltudrustning i form af kogeke, hjelm og beskyttelsesmaske blev udleveret i slutningen af 50'erne, men kampuniformen lod vente på sig. I 1965 udarbejdede hjemmeværnet et arbejdsgrundlag vedr. feltuniformer for kvindeligt personel. Arbejdsgrundlaget skulle drøftes i kvindekorpsene samt i Flyverhjemmeværnet. Det anførtes bl.a.:

"Omend man måske i første øjeblik vil føle det ukvindeligt at optræde i feltuniform, må man holde sig for øje, at også det kvindelige personel bør iklædes en mundering, som er udformet med henblik på anvendelse under feltmæssige eller feltbetonede forhold."

Det var dengang! Drøftelserne førte til, at der i 1968 blev fremstillet en speciel feltuniform til kvinder, men den blev ingen succes. I 1970 besluttedes det, at "der til medlemmer af kvindekorpsene, der har behov derfor, kan udleveres mandlig feltuniform (kampuniform M/58), der består af parka, hætte, jakke, bukser, hue og seler". Endvidere udleveres støvler i tilslutning til kampuniform og "til eventuelle andre KM'ere, der har brug for sådanne". Det blev samtidigt bestemt, at gabardinefrakke for kvindeligt personel ikke længere skulle produceres. I stedet udleveres parka.

Gennem årene har eksisteret forskellige "tilladte uniformsgenstande", d. v.s. sådanne, som KM'erne selv skulle købe. Nogle husker måske den mørkeblå duffelcoat med carmoisinrødt foer. Den måtte ikke bæres ved parader.

At være korrekt påklædt er vigtigt. KM Nyt har da også i årenes løb givet en del spaltepals til gode råd vedr. brug af uniform m.v. Her er nogle eksempler:

SE DEM I SPEJLET

og spørg Dem selv:

så er De korrekt i Deres uniform.

"UNIFORM OG SMYKKER

KMK minder om et reglement, der meget ofte begås forsyndelser imod, nemlig smykker og uniform. Husk, det er imod reglementet at bære smykker til uniform — lad armbånd, perlekranse og ørenringe blive hjemme, når De ifører Dem Deres KM-uniform. Falder De alligevel for fristelsen, f.eks. med hensyn til ørenringene, så kast et sidste blik i spejlet, når De har taget huen på og se resultatet — Montgomery-hue, flip og sløjfe og ørenringe — og tag dem så af!!"

Bortset fra, at lige strømpesømme ikke er et stort problem i 1986, har resten af teksten også i dag bud til alle KM'ere.

Korpsets første uniformsreglement er trykt i KM Nyt, februar 1950 og gengives i det følgende. Bemærk især indledningen samt afsnittene "Benyttelse af uniform" og "Fratagelse af retten til at bære uniform".

"Uniformsreglement

En K.M.er skal, når hun ved uniform eller K.M.s emblem kendetegnes som K.M.er, under alle forhold optræde yderst høfligt og hensynsfuldt og stilfærdigt, såvel overfor medborgere som kammerater, således at hun gennem sin optræden styrker K.M.s anseelse. Hun skal under alle forhold optræde på en for K.M. værdig måde.

Grundskoleelever på h-skole

Uniform: Mørk marineblå ulden battledress med sorte knapper, benklæder og mørk marineblå alpehue. I huen K.M.s lille emblem. Sorte lavhælede sko. Hvid, grå eller blå skjortebluse med sort slips. Ved festlige lejligheder bæres altid hvid skjorte. Som overtøj: Mørk marineblå stortrøje med K.M.- eller almindelige ankerknapper.

Grundskoleelever på m-skole

Uniform: Mørk marineblå battledress med sorte knapper og tilsvarende nederdel med fast linning syet efter K.M.s syreglement, 2 wienerlæg foran. Iøvrigt som uniform for grundskoleelever på h-skole.

Gruppeassistenter

Uniform: Som for grundskoleelever på h-skole, dog erstattes det lille anker i huen af K.M.s store anker, og gruppeassistenten bærer på højre side af brystet K.M.s ankeremblem i guld på rød bund. Desuden skal gruppeassistenter have uniformsnyderdel som angivet under grundskoleelever på m-skole.

Tilladt for gruppeassistenter

Jakkeuniform bestående af en toradet marineblå jakke af uniformsklæde eller uldent stof syet efter K.M.s syreglement. På højre side af brystet bæres K.M.s store guldanker i metal eller guldbroderi på mørk marineblå bund. Til jakken bæres nederdel af tilsvarende stof, syet efter K.M.s syreglement, fast linning, 2 wienerlæg foran. På jakken skulderstropper og i jakken K.M.- eller almindelige ankerknapper. Huen, sko og skjorte som anført for grundskoleelever på h-skole.

Menige K.M.ere

Uniform: Som angivet under grundskoleelever på m-skole, dog bæres på venstre overarm en hånds bredde fra skuldersonmen K.M.s menigemblem, hvidt K.M.-anker på blå bund.

Tilladt for menige K.M.ere

Det er tilladt menige K.M.ere til battleblusen at bære benklæder, som angivet under grundskoleelever på h-skole.

Tilladt for delingsførere og opefter

Til jakkeuniform må af delingsførere og højere charger bæres K.M.s trekantede hat efter reglementet.

Overtøj til alle

Mørk marineblå stortrøje med K.M.- eller ankerknapper eller mørkeblå cotton-coat med skulderstropper og bælte (everblue), sorte knapper.

Overtøj tilladt for gruppeassistenter

Frakke af mørkt marineblåt uniformsstof, syet efter K.M.s syreglement med K.M.- eller almindelige ankerknapper.

For alle

Halstørklæde: Hvidt eller mørkeblåt.

Handsker: Mørkebrune eller hvide.

Fodtøj: Lavhælede sorte sko eller støvler.

Strømper skal altid bæres sammen med nederdel. Hvis der desforuden benyttes sokker, skal disse være mørkeblå eller sorte. Til benklæder kan man alene bære mørkeblå eller sorte sokker.

Arbejdstøj til særligt brug: Blå kedeldragt.

Uldne trøjer må ikke bæres synligt.

Tasker: Sort skuldertaske.

Ørenringe, armbånd, halskæder samt ringe udover vielsesring må ikke bæres.

Mærker og tegn: Idrætsmærket og samariternål bæres på venstre overarm, idrætsmærket øverst.

Udover fortjensttegn må iøvrigt ingen andre tegn eller mærker bæres på K.M.s uniform.

Benyttelse af uniform

Uniform skal anvendes ved al undervisning, arbejde og møder i K.M. De forskellige uniformstyper kan anvendes efter frit valg af de til uniformerne berettigede, undtagen hvor der er givet særlig ordre til benyttelse af en bestemt uniform. Hovedbeklædning skal altid bæres udendørs, medmindre der er udstedt særlig tilladelse til at færdes uden hue (hat). For længere ophold indendørs skal huen (hatten) tages af. Håret skal sammenholdes med net eller bånd eller på anden måde, således at det ikke kan flagre til gene for arbejdet, og således at udseendet er ordentligt. Håret må ikke gå ned over flippet. Neglelak og makeup må kun anvendes med diskretion.

Syning af uniform

K.M.erne kan selv lade deres uniform sy. Stofprøve skal før syningen godkendes af delingsføreren. Den færdige uniform skal være syet i nøje overensstemmelse med K.M.s syreglement og skal godkendes af delingsføreren, inden den tages i brug. Alle syreglementer fås hos delingsføreren.

Kendetegn for befalingshavende m.fl.

Ordonnanser: 1 smal rød stribe (3 cm) på venstre overarm.

Gruppeførere: 1 smal rød stribe på skulderstropperne (1 cm fra ærmesømmen).

Adjutanter: 2 smalle røde striber (3 cm og 1/2 cm mellem striberne) på venstre overarm.

Delingsførere: 2 smalle røde striber på skulderstropperne (1 cm fra ærmesømmen og 1/2 cm mellem striberne).

UDDANNELSE

Kompagnichefer: 3 smalle røde striber på skulderstropperne (1 cm fra ærmesømmen og 1/2 cm mellem striberne).

Sektionschefer: 1 smal guldstripe på skulderstropperne (1 cm fra ærmesømmen).

Korpschef: 2 smalle guldstriber på skulderstropperne (1 cm fra ærmesømmen og 1/2 cm mellem striberne).

Tidl. befalingshavende, der ikke i det løbende arbejdsår fungerer som sådanne, bærer på skulderstropperne skulderbjælker svarende til den højeste charge, de har haft.

Befalingshavende, der tidligere har fungeret i højere charge, bærer på skulderstropperne - foruden deres nuværende charge's striber - skulderbjælker angivende de tidligere distinktioner. En gruppefører, der tidligere har været kompagnichef, bærer således en smal rød stribe og 2 røde skulderbjælker. Har hun været sektionschef, bærer hun en smal rød stribe og en guldbjælke.

K.M.ere, der har bestået BH-skolen men ikke er udnævnt til gruppefører, bærer på skulderstropperne en rød skulderbjælke.

C-stabsmedlemmer: Fungerende valgte stabsmedlemmer bærer på skulderstropperne en rød knap, anbragt ovenover eventuelle distinktionsstriber eller bjælker.

Ved udtrædelse, slettelse eller eksklusion

Alle former for emblemer og distinktioner samt uniformsknapper skal afleveres til K.M. uden vederlag.

Fratagelse af retten til at bære uniform

C-staben kan for kortere eller længere tid fratage en K.M.er retten til at bære uniform, undtagen ved de lejligheder, hvor hun direkte får ordre til at bære uniform. C-staben kan træffe denne beslutning, ifald staben konstaterer, at den pågældende K.M.er har overtrådt uniformsreglementet eller på anden måde gjort sig uegnet til at bære uniformen.

Syreglement

Jakke

Uniformsjakken syes 2-radet med spidse revers. Sømme gennem forstykket til de pæspelerede skrå sidelommer. Een brystlomme med liste i venstre side, 6 knapper i forstykket og 2 pynteknapper. Stroppe på skuldrene 4 cm brede med en knap inde ved kraven. Søm gennem ryggen og 2 slidse på 12 cm i siderne. Jakken skæres så lang, så den dækker sædet.

Nederdel

Uniformsnederdelen syes med fast linning 3 cm og 2 wienerlæg 12 cm dybe for, glat bag. Længde: skal dække knæet."

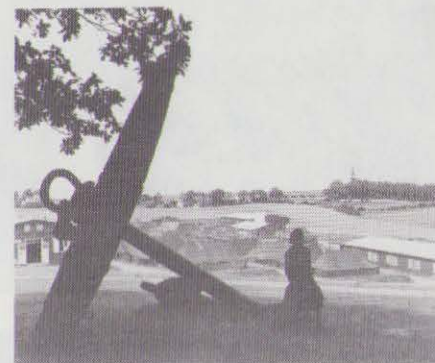
("C-staben" betyder civilstaben)

Efter overenskomsten af 1951 (se side 28) udsendte Forsvarsministeriet i Kundgørelse for Forsvaret B.33-1952 Uniformsreglement for bl.a. KMK. Denne kundgørelse er senere afløst af "Uniformsbestemmelser for Hjemmeværnet", HJV-62-15 med supplerende skrivelser.

Uddannelse har fra korpsets allerførste tid indtaget en central placering. Uprindeligt bestemte Foreningen Kvindelige Marinere alene uddannelsens indhold. Med al ære og respekt for den uddannelse KMerne gennemfører i dag, vil jeg vove den påstand, at der i korpsets første 20 - 25 år blev stillet større krav. Det kan diskuteres, om de oprindelige uddannelser rummede elementer, der kunne undværes. Et er sikkert, KMerne kendte ikke alene til, hvad der foregik i korpset og i Søværnet - og senere i Hjemmeværnet - men de kendte også det øvrige forsvars opbygning og opgaver.

Det første befalingshavendekursus blev holdt som aftenskole i København. I 1948 etableredes lejrskoler i Arresødal, derefter i Auderød, Slipshavn og i de seneste år også i Nymindesgab. Der blev i de første år også holdt lejrskoler i Bramsnæsvej, hvor tjenestegrensuddannelsen - d.v.s. funktionsuddannelser - gennemførtes. Nævnes bør, at i en lang årrække måtte eleverne betale for at deltage i uddannelsen.

De følgende billeder er korte glimt fra lejrskoler i Arresødal, 1954/55

Udsigt over indkvarteringssteltene

Eksercits i smukkeste stil

Kompasset rundt

Samaritterøvelse

På feltbanen

En sund sjæl i et
sundt legeme

Marinens skibe
gennemgås.
Her kystjageren
WILLEMOES (D 321)

Her fandtes kun koldt vand!

I perioden 1951 - 1961, hvor foreningen var tilknyttet hjemmeværnet via de tidligere omtalte overenskomster, var hjemmeværnet og Søværnet medbestemmende om uddannelsernes indhold, men KMerne måtte gerne lære mere end det, der var strengt nødvendigt - og det gjorde de!

Da korpset ved hjemmeværnsloven af 1961 blev en del af hjemmeværnet, blev uddannelserne radikalt beskåret. I KM Nyt kunne læses:

"Vi måtte rationalisere og skære de fag væk, som vi mente, folk enten havde fået undervisning i i skolen, eller som de kunne få på aftenkursus, fortsættelseskursus m.v. Vi har derfor koncentreret undervisningen om de strengt nødvendige fag, hvorved grunduddannelsen er ca. halveret og nedskåret til 70 timer."

Det er selvfølgelig rimeligt, at uddannelsen i årenes løb er tilpasset de opgaver, KMerne skulle/skal løse. Det må også tages i betragtning, at i korpsets første år havde kun få KMere udeerhverv - i dag er det få KMere, der ikke har udeerhverv. Det har indflydelse på fritiden.

I tidens løb har mange officerer - vederlagsfrit - undervist på korpsets skoler. Ikke mindst i opbygningsårene havde det stor betydning at få den støtte. Korpset havde - og har - egne værdsatte instruktører, der udover at varetage en funktion i et KM-kompagni eller en hjemmeværnsflotille bruger tid og kræfter på at undervise på grunduddannelsen, funktionsuddannelser og befalingshavendekurser.

Som bekendt er grunduddannelsen nu fælles for alt hjemmeværnspersonel suppleret med enkelte korpsbetonede fag f.eks. tjenstekendskab. Der er udgivet direktiver for befalingshavendeuddannelsen. I 1986 gennemføres for første gang et fælles NK-kursus for værnplaceret personel fra de tre kvindelkorps. Det er tanken, at det skal efterfølges af fælles chefkurser.

Sammenligner man timeplanerne fra de gamle befalingshavendekurser med de nuværende, kan det konstateres, at det nu i højere grad er en føreruddannelse i modsætning til tidligere tiders udprægede lederuddannelse. Dette være ikke sagt som en kritik af den nuværende uddannelse.

Uanset ændringer i kursernes indhold er det nu som før kendetegnende, at kursusedtagerne er parate til at yde noget for at dygtiggøre sig til løsningen af den/de opgaver, de har påtaget sig.

SØHESTEN

(blev brugt som vignet i foreningens blad KM Nyt)

flov

forskrækket

betænkelig

tilfreds

vred

PERSONEL

Frivilligt

31. december 1946 var styrketallet 65. Af disse 65 har vi i korpset syv KMere, der nu kan fejre 40-års jubilæum sammen med korpset. Der er i vore rækker et par KMere, der indgik i tallet 65, men som f.eks. på grund af små børn m.v. i en periode har været udmeldt af korpset. De kan også i år med rette sige: "Vi var med blandt de første."

I 1947 var der 217 medlemmer. Fra 1950 til 51 springer tallet fra 499 til 765 for i 1953 at nå op på 997 - men så går det i de følgende år lidt op og ned, og i 1964 er tallet 966. Herefter steg tallet til omkring 1000, hvor det blev en tid, indtil vi i jubilæumsåret 1971 runde de 1200. I de 15 år, der er gået siden da, har vort styrketal et par gange passeret 1500. Styrken er nu dalet til under 1400. Behovet for KMere er ikke dækket - desværre.

KMerne er placeret ved syv KM-kompagnier og 36 hjemmeværnsflotiller, fordelt med ca. halvdelen ved forsvaret - fortrinsvis søværnets - tjenestesteder og resten ved marinehjemmeværnets flotiller.

I KM-kompagnierne kan KMerne varetage alle poster incl. alle befalingshavendeposter, medens KMerne i flotillerne kan varetage visse poster som befalingshavende til og med løjtnant, men de kan ikke placeres i våben- og sødivisionen. Begrænsningen er fastsat i en hjemmeværnsbestemmelse, hvorefter kvindeligt hjemmeværnspersonel ikke må placeres i enheder, der primært er opstillet med henblik på kamp. Denne begrænsning har rod i Søværnskommandoens direktiv for Kvindelige Marinere, udgivet i 1954. (se side 30).

Militært

Kvindeligt marinekorps har for tiden seks militært ansatte ledere. De er ansat som officerer i hjemmeværnet og tjenstgør i KMK således:

Inspektøren for Kvindeligt Marinekorps,
kommandørkaptajn,

Cheferne for Kvindeligt Marinekorpsdistrikt 1 og 3,
orlogskaptajner,

tre uddannelsesofficerer, der har grad som henholdsvis premierløjtnant og løjtnanter.
De tjenstgør ved henholdsvis IKM, KMD 1 og KMD 3.

KVINDELIGT MARINEKORPS MUSIKKORPS

Inspireret af musikdirigent Knud Bentzen fra Marinen opstod i december 1947 ideen til Kvindeligt Marinekorps Musikkorps (MUK). Den første prøve blev holdt 30. januar 1948. Planen var, at man ville have signalhorn, fløjter og trommer samt en stortromme. Under ledelse af Knud Bentzen havde orkesteret sin første optræden 22. maj samme år ved en fest i Marineforeningen.

Siden kom en række instrumenter til, og orkesteret blev et musikkorps. I modsætning til et orkester, der kun spiller siddende, kan et musikkorps også spille under march.

Parade 13. juni 1949

Korpset modtog ved denne lejlighed MUK første tambourstav af Marineforeningen. (Den anvendes den dag i dag)

Gennem de mange år har MUK medvirket ved et utal af arrangementer i Danmark og i udlandet. I sidstnævnte tilfælde har MUK medlemmer som oftest selv måttet betale for rejse m.v. MUK er en meget fin P.R. for KMK og dermed for hjemmeforsvaret.

KMK Musikkorps bar tidligere dette mærke på venstre overarme. Anker og trompet overkors udført i guldtræk. I 1969 anlagde musikkorpset hjemmeforsvarets musikermærke. En lyre udført i messing. Mærket bæres på højre overarme.

I 1952 modtog MUK dette leopardskind som gave fra besætningen og videnskabsmændene ombord på ekspeditionsskibet "GALATHEA"

MUK sorterer under Inspektøren for Kvindeligt Marinekorps og er et landsdækkende musikkorps. Af økonomiske grunde kommer MUK desværre sjældent uden for Sjælland.

I dag tæller MUK ca. 30 medlemmer. Dirigent for Søværnets Tambourkorps Ib Myrner har siden 1982 været MUK værdsatte dirigent. Skiftende dirigenter og MUK medlemmernes talent og flid har år for år medvirket til at højne den musikalske standard. MUK kan glæde sig over tilgang af unge KMe-re.

MUK ved KMK årssparade i København juni 1967

MUK medlemmerne bærer vor gamle uniform med dobbeltradede jakke og den gamle gabardinefrakke. Ved evolering anlægges tre-sidet hat med hvid puld. Den daglige ledelse af MUK varetages af en frivillig befalingshavende kaldet musikbefalingshavende. I over 19 år var det Lydia Rasmussen, der varetog hvervet. Listen ser således ud:

1948 - 49	Grete Raabye
1949 - 51	Grete Gram
1951 - 30/4 70	Lydia Rasmussen
1/5 1970 - 30/4 71	Inger Schmidt
1/5 1971 - 30/9 80	Annette Struckmann
1/10 1980 - 30/8 81	Soffi Esbirk
1/9 1981 - 30/6 82	Annette Struckmann (Soffi Esbirk havde orlov)
1/7 1982 -	Soffi Esbirk

I mange år har Annette Struckmann været MUK tambourmajor. Det hænder, at MUK dirigeres af en KM'er, idet Jutta Sabinsky og Jytte Kirk Poulsen har gennemført et dirigentkursus.

Ankerformation. Dragør 1978

Nyboder fylder 350 år 9. maj 1981

Alle MUK medlemmer har selvfølgelig en mobiliseringsplacering i et KM-kompagni eller en hjemmeværnsflotille. Hertil kommer, at en del af MUK medlemmer i årenes løb har glædet os ved at spille revy ved særlige lejligheder. Det kan de også!

GLIMT FRA FØR OG NU

Kvindelige Marinere Juniorer

oprettedes som en afdeling i Foreningen Kvindelige Marinere i 1950/51. Medlemmerne var unge piger fra 14-18 år. Den første grundskole sluttede 1. februar 1951, og juniorerne fortsatte derefter uddannelsen til forskellige duelighedsmærker. Uddannelsen omfattede ordonnanstjeneste, flagets historie, knob og besnøringer, marchøvelser, gymnastik og idrættskonkurrence. Uddannelsen skulle gøre juniorerne egnede til senere indtræden i korpset.

I sommeren 1951 arrangeredes en lejrskole for dem. Tilslutningen til skolen var god, selvom det kostede kr. 5,00 pr. dag at deltage. Desværre viste det sig vanskeligt at skaffe tilgang, så arbejdet op-hørte efter et par års forløb.

Kvindelige Marinere Idrætsforening (KMI)

KMI stiftedes som en forening 6. februar 1947 og opløstes i henhold til ekstraordinær generalforsamlingsbeslutning 15. januar 1972. Gennem 25 år var denne forening en vigtig del af mange KMeres tilværelse. Ved foreningens opløsning indmeldte ca. 50 KMere sig i Søværnets Idrætsforening, hvor de fortsat kunne dyrke deres idrætsinteresser.

Foreningens første formand var Gudrun Jastrau, der afløstes af Asta El-søe Jensen, som i næsten 20 år var foreningens energiske leder. Selvom idrætsinteresserede KMere stadig dyrker en række sportsgrene i Søværnets Idrætsforening, kan man endnu møde KMere, der med lys i øjnene taler om dengang i KMI.

I KMI kunne man også lære den fornemme fægtesport

Aftale med Kvindeligt Marinekorps

I tiden før korpset blev en del af hjemmehæret, underskrev KMerne en aftale med korpset. Aftalens første afsnit lød:

"Det påhviler enhver i KM-korpset at hævde flagets ære og ved ihærdighed og pligtopfyldelse at dygtiggøre sig til sin tjeneste. Alle skal stræbe efter hurtigst muligt at lære de dem påhvilende pligter og de for tjenesten gældende bestemmelser nøje at kende samt at opnå den fornødne uddannelse, så enhver KM'er med sikkerhed og dygtighed kan udføre sin tjeneste, når og hvor det befales."

I øvrigt indeholdt aftalen en række punkter bl.a. vedr. den årlige tjenestepligt m.v. svarende til de bestemmelser, der var gældende for hjemmehærs-personel. Hvis en KM'er kunne påtage sig særligt krævende tjeneste, underskrev hun tillige en såkaldt sær aftale, hvori der bl.a. stod:

"Jeg forpligter mig herved til frivilligt under krigsforhold at give møde på den mobiliseringspost i søværnet, hvortil jeg til enhver tid måtte være udstykket, og til at forrette tjeneste på denne i samme omfang som søværnets militære personel."

Populært sagt betød det, at KMeren - hvis der blev krig - skulle kunne lukke sin dør og først lukke den op igen, når krigen var forbi.

Siden korpset blev integreret i hjemmehæret, har kontrakten for det kvindelige personel været identisk med kontrakten for mandligt personel. Der eksisterer altså ingen sær aftaler mere.

Reglementer for Kvindeligt Marinekorps

Reglementerne indeholdt bestemmelser om mødepligt, meddelelsespligt, orlov, flytning, fritagelse for deltagelse i øvelser, økonomi, anciennitetsrækkefølge, forholdsordre for befalingshavende, hilsepligt m.m.

Korpsets reglementer blev senere afløst af hjemmehærsbestemmelser og undervisningsmaterialer, der dog ikke rummer "Reglement vedrørende respekt og agtelse". I det stod:

"Respekten viser sig derigennem, at KMerne altid optræder høfligt og korrekt og afholder sig fra kritik eller nedsættende omtale af en foranstændes handlinger og befalinger samt fra anden adfærd, der kan virke svækkende på den foranstændes myndighed eller nedbrydende for KMernes tillid til den foranstående som befalingshavende."

Også i 1986 har det reglement bud til os.

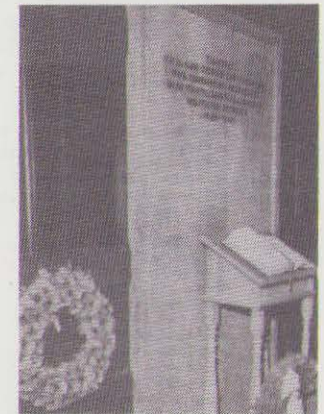
Fælles kurser

I forbindelse med korpsets 25-års jubilæum skrev orlogskaptajn G. Poulsen, der var chef for Marinehjemmehærs-skolen, i KM Nyt at det første fælles kursus på Slipshavn for gaster og KM'er gennemførtes i september 1959. Kurset var et eksperiment, der førte til alle de fælles kurser, vi kender i dag. Oprindeligt var det funktionsuddannelser og instruktørkurser, det

drejede sig om. For nogle år siden føjede de fælles delingsfører-/divisionsførerkurser 1 og -2 sig til rækken. Sandheden i ære er der dog 10 lektioner på delingsfører-/divisionsførerkursus 2, hvor gaster og KM'er undervises hver for sig. Gasterne uddannes til skydeledere, og KM'erne undervises i tjenestekendskab og ledelse.

Mindebogen i Holmens Kirke

I 1969 udtrykte daværende provst ved Holmens Kirke Harald Sandbæk ønske om, at Kvindeligt Marinekorps hver søndag ville lade to af dets medlemmer i uniform gå ind i Holmens Kirke og vende blad i mindebogen over faldne danske i allieret tjeneste. Dette var hidtil blevet gjort af kirketjenerne. Den 4. maj 1969 kl. 1000 gik de to første kvindelige marinere op gennem Holmens Kirke for at vende et blad i mindebogen. Det var daværende gruppefører Jutta Sabinsky og Annette Struckmann, og det skyldtes daværende kompagnifører Margrethe Clausens initiativ, at netop 4. maj blev den første gang. Hver søndag siden da har to KM'ere vendt et blad i mindebogen ved en enkel og smuk ceremoni, der gennem alle årene har været værd-sat.

KM Gerda Guldbjergs hædersgave

I 1972 skænkede Gerda Guldbjerg Foreningen Kvindelige Marinere et beløb og bestemte, at renterne heraf hvert år på foreningens stiftelsesdag skulle tildeles en KM'er, der har gjort en særlig indsats eller har udmærket sig i tjenesten i Kvindeligt Marinekorps, og dermed har tjent til inspiration for andre KM'ere i deres virke i korpset.

Gerda Guldbjerg ønskede ikke sit navn oplyst før efter sin død. Gerda Guldbjerg, der var balletdanserinde og violinistinde, døde i 1983 efter et langt, indholdsrigt liv. For år tilbage var Gerda Guldbjerg befalingshavende og instruktør på KM-grundskoler. Hun underviste i Danmarks Søkrigshistorie. Hendes undervisningsmateriale, som hun - som alle andre instruktører dengang - selv havde fremstillet, er i korpsets besiddelse.

Jubilæum 1971 og 1986

Korpsets 25-års jubilæum blev fejret 19. - 20. juni 1971 ved et weekendstævne på Nyborg Strand og ved fester i Sektion Øst og Vest. På Nyborg Strand spillede Kvindeligt Marinekorps Musikkorps - og KM'ere fra begge sektioner opførte en revy. Det var altså meget festligt.

I skrivende stund - som det kaldes - håber jeg, at 40-års jubilæet også bliver meget festligt. Der er visse lighedspunkter med 25-års jubilæet. Jubilæumsstævne 20. - 22. juni, musikkorpset medvirker, og medlemmer af

musikkorpset opfører en revy. En afvigelse er der dog, idet 40-års jubilæet ikke officielt fejres i KM-distrikterne - ordet "officielt" er anvendt, fordi det kunne tænkes, at man ved et og andet tjenestested finder anledning til at lykønske hinanden med de 40 år.

Glimt fra revyen 1971

En KM-ansøger

Uniformsforslag

Efter 25-års jubilæet stod i KM Nyt:

Når man blir' 25 år
man på sin ungdoms højde står,
men efterhånden tiden går
man furer og lidt rynker får.
Og mange kvinder kan ej li'
at fejre fødselsdag fordi
ved 40,, så er alt forbi
ved 39 stopper de.
Jeg mit besyv vil gerne gi'
for den slags ka' jeg ikke li'.
Hvis korpset ikke blir' 50
så blir jeg nemlig utilfreds.

(Riiser)

Vi er ikke stoppet ved 39 - vi bliver 40 - men 50?
Den, der lever, får at se. Et er sikkert, "Riiser" er med til at fejre de 40!

50.

FORENINGEN KVINDelige MARINERE

Som den opmærksomme læser vil vide, havde foreningen i begyndelsen ingen medlemmer uden for København. Der gik nogle år, før foreningen havde så mange medlemmer, at det faldt naturligt at underinddele den. Indtil hjemmeværnsloven af 1961 var KMerne nødt til at være medlem af foreningen, hvis de ville gøre tjeneste ved søværnet og marinehjemmeværnet, fordi det var foreningen, der havde en overenskomst med forsvarsministeren.

Efter nævnte lov blev medlemskab - som tidligere nævnt - frivilligt. Foreningen blev nu en støtteforening for korpset. Indtil 1961 medvirkede de befalingshavende ved opkrævning af kontingent. Efter 1961 bortfaldt den mulighed. Det er måske en medvirkende årsag til, at nogle foreningsmedlemmer er lidt lange om at betale!

Det vil føre for vidt at redegøre for, hvorledes foreningen har været inddelt gennem de 40 år, og det ville fylde flere sider at nævne samtlige bestyrelser. Men det bør nævnes, at foreningens stifter var formand for foreningen indtil sin afsked i 1966, d.v.s. i 20 år.

Foreningens formand
i årene 1946 - 1966
Korpschef M.A. von Lowzow

Der stod dengang - 1966 - i foreningens vedtægter, at korpschefen og de to sektionschefer var fødte medlemmer af bestyrelsen. Da Gerda Hertz blev korpschef, ønskede hun ikke at blive foreningsformand men foreslog, at man valgte en formand blandt de indvalgte bestyrelsesmedlemmer, hvilket man gjorde.

For nogle år siden besluttedes det, at det militært ansatte personel ikke kunne indvælges i bestyrelsen. Denne bestemmelse er senere ændret, således at militært ansatte kan vælges til bestyrelsen, men ikke varetage posterne som henholdsvis formand og næstformand.

Den nuværende bestyrelse med løjtnant Birgit Vang Hansen, hjemmeværnsflo-

SAMARBEJDE MED ANDRE KORPS

tille 368, som formand, bruger megen tid og kræfter på foreningsarbejdet og fortjener, at mange flere slutter op om foreningen.

Foreningen har siden 1947 udgivet et blad. Det første nr. af KM Nyt kom i januar 1947. Det var duplikeret. Det første, trykte nummer af KM Nyt udkom i juni 1948. Da alle KMere var foreningsmedlemmer, var bladet korpsets talerør til alle. Det blev brugt til at fortælle om udnævnelser, afskedigelser, kursusvirksomhed m.m.

For at lette på økonomien blev der tegnet annoncer til bladet. Efter dårlige erfaringer med et annoncebureau købte foreningen en bil og ansatte to KMere som annoncetegnere. Efterhånden aftog antallet af annoncer. De forsvandt helt med udgangen af 1967. Bladet kunne alligevel udkomme, fordi korpset kunne hjælpe økonomisk via de statsmidler, som hjemmevernet stillede til rådighed for korpset.

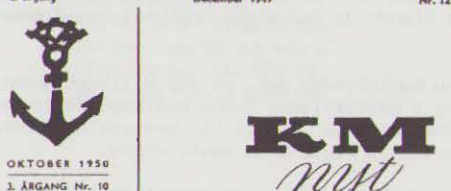
Dette tilskud ophørte pr. 1. april 1975. Kvindekorpserne fik i stedet spalteplads stillet til rådighed i hjemmevernsbladet, der derefter tilgik det kvindelige hjemmevernspersonel, hvilket ikke havde været tilfældet tidligere.

Det blev besluttet, at man skulle forsøge fortsat at udgive et blad, f. eks. to gange om året. Bladets navn blev KMK Orientering. Det udkommer fortsat med fra 2 - 4 numre om året. Det er ikke længere et bindeled til alle KMere, idet foreningen for nogle år siden - af økonomiske grunde - besluttede, at kun foreningsmedlemmer skulle have bladet.

Foreningens blad gennem tiderne:

Kvindelige Marinere
Jan. 1947.

K.M. · N Y T.

Danske Frivillige Kvindekorpsets Samråd

30. oktober 1951 oprettede Danske Kvinders Beredskab (D.K.B.), Danmarks Lottekorps (DLK) og Kvindeligt Marinekorps (KMK) Danske Frivillige Kvindekorpsets Samråd - i daglig tale kaldet Samrådet. Da Kvindeligt Flyvekorps (KFK) stiftedes i 1953, blev også KFK medlem af Samrådet.

Samrådets formål er

- at fremme det indbyrdes kendskab til korpsernes arbejde og opgaver,
- at drøfte spørgsmål af fælles interesse,
- at forestå udførelse af opgaver, der er fælles for de fire korps.

DKB-chefen og inspektørerne for kvindekorpserne varetager på skift formandsposten et år ad gangen.

Samrådet er nok mest kendt blandt korpsernes medlemmer på grund af Børneordningen og Nijmegenmarchen.

Børneordningen:

D.K.B. varetager sagsbehandlingen vedrørende børneordningen, d.v.s. kontakt til myndigheder. DLK, KMK og KFK er repræsenteret i Samrådets Børneudvalg, i de regionale børneudvalg og i de lokale børnekomiteer. Det er først og fremmest forældrenes ansvar, at deres børn bliver passet i mobiliserings- og/eller krigstilfælde. Børneordningen er et godt tilbud til KMere, der ikke på anden måde kan få deres børn passet.

Nijmegenmarchen:

I en årrække skiftedes Samrådets medlemmer til at stille en kvindelig kontingentchef til Nijmegenmarchen, ligesom man stillede marchleder og skaffede hjælpere til indkvartering og sanitetstjeneste. Siden 1983 har bl.a. KMere kun kunnet deltage i Nijmegenmarchen på civil basis, idet hjemmevernet - af økonomiske grunde - ikke længere opstiller en kontingentstab.

Riksförbundet Sveriges Lottakörer og Norges Lotteforbund

Skandinavisk Lotte-/kvindekorpsskonference:

KMK har siden korpsets første år - i lighed med DLK og KFK - haft samarbejde med ovennævnte korps, der er stiftet i henholdsvis 1924 og 1928. Korpserne i Sverige, Norge og Danmark holder ca. hvert 3. år Skandinavisk Lotte-/kvindekorpsskonference på skift i de tre lande. I 1984 var Samrådet vært ved en konference, der blev holdt på Civilforsvarets tekniske skole i Tinglev. På konferencerne drøftes korpsernes arbejdsvilkår, og der holdes foredrag om aktuelle emner. Næste konference gennemføres i 1987 i Norge.

Udveksling af elever:

Det nordiske samarbejde har medført udveksling af elever på kurser. Såvel svenske som norske lotter har deltaget i gruppeførerkurser i KMK. KMere har f.eks. været på lederkurser og overlevelseskurser i Sverige og Norge.

40 ÅR FREM

NATO-landene

På de daværende korpschefer (KCH) - specielt KCH/KFK - initiativ gennemførtes i 1961 den første konference for kvindelige officerer fra NATO-landene. Konferencen blev holdt på Christiansborg Slot og åbnedes af NATO's øverstbefalende, general Lauris Norstad. Der blev knyttet så værdifulde kontakter, at samarbejdet fortsattes.

De af de pågældende lande udpegede repræsentanter mødes til konference hvert andet år - som regel i Bruxelles. Konferencen blev i 1976 tilknyttet NATO's Militærkomité. Der er etableret en komité, der mødes de år, hvor der ikke er konference.

Fra Danmark deltog oprindeligt i konferencerne de tre korpschefer - senere inspektører - og en af korpscheferne havde sæde i komiteen. Af økonomiske grunde blev deltagelsen senere begrænset til, at Inspektøren for Danmarks Lottekorps repræsenterede de tre korps på konferencen og indgik i komiteen. Efter ansættelsen af kvindeligt stampersonel i værnene har dette personel også været repræsenteret på konferencerne - senest af en mandlig oberstløjtnant fra Forsvarskommandoen og en kvindelig kaptajn fra Hæren. De kvindelige officerer i hjemmehæren er ikke længere specielt repræsenteret ved komité-møderne, idet Danmarks plads i komiteen i 1984 blev overtaget af førnævnte oberstløjtnant, der i 1986 afløses af den kvindelige kaptajn.

Personel svarende til det danske, frivillige hjemmehærspersonel findes ikke i de øvrige NATO-lande, men problematikken omkring kvinder i forsvaret er ens for frivilligt og ansat kvindeligt personel.

Samarbejdet mellem de kvindelige officerer i NATO-landene har nu bestået i 25 år. Det kan næppe undre, at ligestillingsspørgsmålet har været debatteret. Der er i flere af landene formel ligestilling mellem mandligt og kvindeligt personel i forsvaret, men det har vist sig, at der kan være lang vej mellem formel og reel ligestilling.

Ved korpsets 25-års jubilæum udtalte den daværende hjemmehærsledelse i KM Nyt:

"På 25-års dagen er kvindens placering i samfundet under levende debat. Den vil også sætte sine spor i forsvaret. At skabe den rette balance mellem fremskridt og tradition bliver en vigtig opgave i den kommende tid."

"Den kommende tid" bragte os hjemmehærnsloven af 1973, der bl.a. - som før nævnt - medførte etablering af Hjemmehærnskommandoen og dermed nedlæggelse af kvindekorpsets selvstændige stabe.

Nu - i 1986 - er kvindens placering i samfundet stadig under levende debat. I hjemmehærnsstaben arbejdes med en perspektivplan "frem mod år 2000". Den vil nok medføre ændringer for det kvindelige personel i hjemmehæren.

"At skabe den rette balance mellem fremskridt og tradition" er således fortsat en vigtig opgave.

Uanset hjemmehærnets fremtidige organisationsform kan FORENINGEN KVINDELIGE MARINERE, der skabte KVINDELIGT MARINEKORPS og muliggjorde dets virke, bestå så længe dens medlemmer ønsker det.

